

1. И сказал Господь Моисею на горе Синае, говоря:

УПО: І Господь промовляв до Мойсея на Сінайській горі, говорячи:

KJV: And the LORD spake unto Moses in mount Sinai, saying,

2. объяви сынам Израилевым и скажи им: когда придете в землю, которую Я даю вам, тогда земля должна покоиться в субботу Господню;

УПО: Промовляй до Ізраїлевих синів, та й скажеш їм: Коли ви ввійдете до землі, що Я даю вам, то святкуватиме земля та суботу для Господа.

KJV: Speak unto the children of Israel, and say unto them, When ye come into the land which I give you, then shall the land keep a sabbath unto the LORD.

3. шесть лет засевай поле твое и шесть лет обрезывай виноградник твой, и собирай произведения их,

УПО: Шість літ будеш засівати своє поле, і шість літ обтинатимеш свого виноградника, і збиратимеш урожай його,

KJV: Six years thou shalt sow thy field, and six years thou shalt prune thy vineyard, and gather in the fruit thereof;

4. а в седьмой год да будет суббота покоя земли, суббота Господня: поля твоего не засевай и виноградника твоего не обрезывай;

УПО: а сьомого року субота повного відпочинку буде для землі, повний відпочинок, субота для Господа: поля свого не будеш обсіювати, а виноградника свого не будеш обтинати.

KJV: But in the seventh year shall be a sabbath of rest unto the land, a sabbath for the LORD: thou shalt neither sow thy field, nor prune thy vineyard.

5. что само вырастет на жатве твоей, не сжинай, и гроздов с необрезанных лоз твоих не снимай; да будет это год покоя земли;

УПО: Саморослого колосу жнив твоїх не будеш жати, а грон з необрізаних виноградин твоїх не збиратимеш, рік повного відпочинку буде для землі.

KJV: That which groweth of its own accord of thy harvest thou shalt not reap, neither gather the grapes of thy vine undressed: for it is a year of rest unto the land.

6. и будет это в продолжение субботы земли [всем] вам в пищу, тебе и рабу твоему, и

рабе твоей, и наемнику твоему, и поселенцу твоему, поселившемуся у тебя;

УПО: І те, що саме вродиться в цім відпочинку землі, буде для вас на їжу, для тебе, і для раба твого, і для невільниці твоєї, і для наемника твого, і для осілого твого, що мешкають з тобою,

KJV: And the sabbath of the land shall be meat for you; for thee, and for thy servant, and for thy maid, and for thy hired servant, and for thy stranger that sojourneth with thee.

7. и скоту твоему и зверям, которые на земле твоей, да будут все произведения ее в пищу.

УПО: і для скотини твоєї, і для звірини, що в Краї твоїм, буде весь урожай його на їжу.

KJV: And for thy cattle, and for the beast that are in thy land, shall all the increase thereof be meat.

8. И насчитай себе семь субботних лет, семь раз по семи лет, чтоб было у тебя в семи субботних годах сорок девять лет;

УПО: І відлічиш собі сім суботніх років, по сім років сім раз, і будуть для тебе дні семи суботніх років сорок літ і дев'ять.

KJV: And thou shalt number seven sabbaths of years unto thee, seven times seven years; and the space of the seven sabbaths of years shall be unto thee forty and nine years.

9. и воструби трубою в седьмой месяц, в десятый [день] месяца, в день очищения вострубите трубою по всей земле вашей;

УПО: І засурмите у сурми сьомого місяця, десятого дня місяця, в день Очищення засурмите в сурми по цілому Краю.

KJV: Then shalt thou cause the trumpet of the jubilee to sound on the tenth day of the seventh month, in the day of atonement shall ye make the trumpet sound throughout all your land.

10. и освятите пятидесятый год и объявите свободу на земле всем жителям ее: да будет это у вас юбилей; и возвратитесь каждый во владение свое, и каждый возвратитесь в свое племя.

УПО: І освятите рік п'ятдесятріччя, і оголосите волю в Краю для всіх мешканців його, ювілей він буде для вас: і вернеться кожен до своєї посілості, і кожен до родини своєї вернеться.

KJV: And ye shall hallow the fiftieth year, and proclaim liberty throughout all the land unto all the inhabitants thereof: it shall be a jubilee unto you; and ye shall return every man unto his possession, and ye shall return every man unto his family.

11. Пятидесятый год да будет у вас юбилей: не сейте и не жните, что само вырастет на земле, и не снимайте ягод с необрезанных [лоз] ее,

УПО: Ювілей цей рік п'ятдесятріччя буде для вас: на будете сіяти, і не будете жати саморослі колосся її, і не будете збирати грон з необрізаних виноградин їх,

KJV: A jubilee shall that fiftieth year be unto you: ye shall not sow, neither reap that which groweth of itself in it, nor gather the grapes in it of thy vine undressed.

12. ибо это юбилей: священным да будет он для вас; с поля ешьте произведения ее.

УПО: бо це ювілей, святощі будуть для вас, з поля будете їсти врожай його.

KJV: For it is the jubilee; it shall be holy unto you: ye shall eat the increase thereof out of the field.

13. В юбилейный год возвратитесь каждый во владение свое.

УПО: У році того ювілею вернетесь кожен до своєї посілості.

KJV: In the year of this jubilee ye shall return every man unto his possession.

14. Если будешь продавать что ближнему твоему, или будешь покупать что у ближнего твоего, не обижайте друг друга;

УПО: А коли продасте що своєму ближньому, або купите з руки свого ближнього, не обманюйте один одного.

KJV: And if thou sell ought unto thy neighbor, or buyest ought of thy neighbor's hand, ye shall not oppress one another:

15. по расчислению лет после юбилея ты должен покупать у ближнего твоего, и по расчислению лет дохода он должен продавать тебе;

УПО: За числом років по ювілеї купиш від ближнього свого, за числом років урожаю він продасть тобі.

KJV: According to the number of years after the jubilee thou shalt buy of thy neighbor, and according unto the number of years of the fruits he shall sell unto thee:

16. если много [остаётся] лет, умножь цену; а если мало лет [остаётся], уменьши цену, ибо известное число [лет] жатв он продает тебе.

УПО: За многістю літ побільшиш ціну тієї купівлі, а за малістю літ зменшиш ціну тієї купівлі, бо він продає тобі число літ урожаю.

KJV: According to the multitude of years thou shalt increase the price thereof, and according to the fewness of years thou shalt diminish the price of it: for according to the number of the years

of the fruits doth he sell unto thee.

17. Не обижайте один другого; бойся Бога твоего, ибо Я Господь, Бог ваш.

УПО: І не обманите один одного, і будеш боятися Бога свого, бо Я Господь, Бог ваш!

KJV: Ye shall not therefore oppress one another; but thou shalt fear thy God: for I am the LORD your God.

18. Исполняйте постановления Мои, и храните законы Мои и исполняйте их, и будете жить спокойно на земле;

УПО: І ви виконаєте постанови Мої, а устави Мої будете держати, і будете виконувати їх, і безпечно сидітимете на землі.

KJV: Wherefore ye shall do my statutes, and keep my judgments, and do them; and ye shall dwell in the land in safety.

19. и будет земля давать плод свой, и будете есть досыта, и будете жить спокойно на ней.

УПО: І земля дасть плід свій, а ви будете їсти досита, і безпечно сидітимете на ній.

KJV: And the land shall yield her fruit, and ye shall eat your fill, and dwell therein in safety.

20. Если скажете: что же нам есть в седьмой год, когда мы не будем ни сеять, ни собирать произведений наших?

УПО: А коли ви скажете: Що будемо їсти сьомого року, тож не будемо сіяти, не будемо збирати врожаї свої?

KJV: And if ye shall say, What shall we eat the seventh year? behold, we shall not sow, nor gather in our increase:

21. Я пошлю благословение Мое на вас в шестой год, и он принесет произведений на три года;

УПО: І зошлю Я благословення Своє на вас шостого року, і зродить врожай на три роки.

KJV: Then I will command my blessing upon you in the sixth year, and it shall bring forth fruit for three years.

22. и будете сеять в восьмой год, но есть будете произведения старые до девятого года; доколе не поспеют произведения его, будете есть старое.

УПО: І будете сіяти восьмий той рік, і будете їсти з старих урожаїв аж до року дев'ятого, аж до виросту врожаю його будете їсти старе.

KJV: And ye shall sow the eighth year, and eat yet of old fruit until the ninth year; until her fruits come in ye shall eat of the old store.

23. Землю не должно продавать навсегда, ибо Моя земля: вы пришельцы и поселенцы у Меня;

УПО: А земля не буде продаватися назавжди, бо Моя та земля, бо ви приходьки та осілі в Мене.

KJV: The land shall not be sold for ever: for the land is mine, for ye are strangers and sojourners with me.

24. по всей земле владения вашего позволяйте выкуп земли.

УПО: А ви в усій землі вашої посілості дозволяйте викуп землі.

KJV: And in all the land of your possession ye shall grant a redemption for the land.

25. Если брат твой обеднеет и продаст от владения своего, то придет близкий его родственник и выкупит проданное братом его;

УПО: Коли збідніє твій брат, і продасть із своєї посілості, то прийде викупник його, близький йому, і викупить продаж брата свого.

KJV: If thy brother be waxen poor, and hath sold away some of his possession, and if any of his kin come to redeem it, then shall he redeem that which his brother sold.

26. если же некому за него выкупить, но сам он будет иметь достаток и найдет, сколько нужно на выкуп,

УПО: А чоловік, коли не буде йому викупника, а рука його стане спроможна, і знайде потрібне на викуп його,

KJV: And if the man have none to redeem it, and himself be able to redeem it;

27. то пусть он расчислит годы продажи своей и возвратит остальное тому, кому он продал, и вступит опять во владение свое;

УПО: то облічить він літа продажу свого, і верне позостале чоловікові, що продав йому, та й вернеться до своєї посілості.

KJV: Then let him count the years of the sale thereof, and restore the overplus unto the man to whom he sold it; that he may return unto his possession.

28. если же не найдет рука его, сколько нужно возвратить ему, то проданное им останется в руках покупателя до юбилейного года, а в юбилейный год отойдет оно, и он опять вступит во владение свое.

УПО: А якщо рука його не знайде потрібного на заплату йому, то буде продаж його в руці покупця його аж до ювілейного року, і вийде він в ювілеї, та й вернеться до посілості своєї.

KJV: But if he be not able to restore it to him, then that which is sold shall remain in the hand of him that hath bought it until the year of jubilee: and in the jubilee it shall go out, and he shall return unto his possession.

29. Если кто продаст жилой дом в городе, [огражденном] стеною, то выкупить его можно до истечения года от продажи его: в течение года выкупить его можно;

УПО: А коли хто продасть мешкальний дім в обмурованому місті, то викуп його буде до кінця року від часу продажу його, рік буде на викуп його.

KJV: And if a man sell a dwelling house in a walled city, then he may redeem it within a whole year after it is sold; within a full year may he redeem it.

30. если же не будет он выкуплен до истечения целого года, то дом, который в городе, имеющем стену, останется навсегда у купившего его в роды его, и в юбилей не отойдет [от него].

УПО: А якщо він не буде викуплений аж до кінця року, то стане той дім, що в місті, яке має мур, назавжди для покупця його на покоління його, не вийде він в ювілеї.

KJV: And if it be not redeemed within the space of a full year, then the house that is in the walled city shall be established for ever to him that bought it throughout his generations: it shall not go out in the jubilee.

31. А дома в селениях, вокруг которых нет стены, должно считать наравне с полем земли: выкупать их можно, и в юбилей они отходят.

УПО: А дома в оселях, що не мають муру навколо, до поля землі буде те прираховане, і буде йому викуп, і в ювілеї він вийде.

KJV: But the houses of the villages which have no wall round about them shall be counted as the fields of the country: they may be redeemed, and they shall go out in the jubilee.

32. А города левитов, дома в городах владения их, левитам всегда можно выкупать;

УПО: А міста Левитів, дома в містах їх посілості викуп для Левитів завжди буде можливий.

KJV: Notwithstanding the cities of the Levites, and the houses of the cities of their possession, may the Levites redeem at any time.

33. а кто из левитов не выкупит, то проданный дом в городе владения их в юбилей отойдет, потому что дома в городах левитских составляют их владение среди сынов Израилевых;

УПО: А хто викупить від Левитів, то продаж дому й міста посілости його вийде в ювілеї, бо то дома міст Левитів, їхня посілість серед Ізраїлевих синів.

KJV: And if a man purchase of the Levites, then the house that was sold, and the city of his possession, shall go out in the year of jubilee: for the houses of the cities of the Levites are their possession among the children of Israel.

34. и полей вокруг городов их продавать нельзя, потому что это вечное владение их.

УПО: А пасовисько навколо їхніх міст не буде продане, бо це вічна посілість для них.

KJV: But the field of the suburbs of their cities may not be sold; for it is their perpetual possession.

35. Если брат твой обеднеет и придет в упадок у тебя, то поддержи его, пришлец ли он, или поселенец, чтоб он жил с тобою;

УПО: А коли збідніє твій брат, а його рука неспроможною стане, то підтримаєш його, приходько він чи осілий, і житиме він із тобою.

KJV: And if thy brother be waxen poor, and fallen in decay with thee; then thou shalt relieve him: yea, though he be a stranger, or a sojourner; that he may live with thee.

36. не бери от него роста и прибыли и бойся Бога твоего; чтоб жил брат твой с тобою;

УПО: Не візьмеш від нього лихви та прибутку, і будеш боятися Бога свого, і житиме брат твій з тобою.

KJV: Take thou no usury of him, or increase: but fear thy God; that thy brother may live with thee.

37. серебра твоего не отдавай ему в рост и хлеба твоего не отдавай ему для [получения] прибыли.

УПО: Срібла свого не даси йому на лихву, і на прибуток не даси їжі своєї.

KJV: Thou shalt not give him thy money upon usury, nor lend him thy victuals for increase.

38. Я Господь, Бог ваш, Который вывел вас из земли Египетской, чтобы дать вам землю Ханаанскую, чтоб быть вашим Богом.

УПО: Я Господь, Бог ваш, що вивів вас із єгипетського краю, щоб дати вам ханаанську землю, щоб бути вашим Богом.

KJV: I am the LORD your God, which brought you forth out of the land of Egypt, to give you the land of Canaan, and to be your God.

39. Когда обеднеет у тебя брат твой и продан будет тебе, то не налагай на него работы рабской:

УПО: А коли збідніє брат твій при тобі, і буде проданий тобі, то не будеш робити ним праці раба,

KJV: And if thy brother that dwelleth by thee be waxen poor, and be sold unto thee; thou shalt not compel him to serve as a bondservant:

40. он должен быть у тебя как наемник, как поселенец; до юбилейного года пусть работает у тебя,

УПО: як наймит, як осілий він при тобі, аж до ювілейного року буде він працювати тобі.

KJV: But as an hired servant, and as a sojourner, he shall be with thee, and shall serve thee unto the year of jubilee.

41. а [тогда] пусть отойдет он от тебя, сам и дети его с ним, и возвратится в племя свое, и вступит опять во владение отцов своих,

УПО: вийде від тебе він та сини його з ним, і вернеться він до родини своєї, і до посілості батьків своїх вернеться він:

KJV: And then shall he depart from thee, both he and his children with him, and shall return unto his own family, and unto the possession of his fathers shall he return.

42. потому что они--Мои рабы, которых Я вывел из земли Египетской: не должно продавать их, как продают рабов;

УПО: бо вони Мої раби, що Я вивів їх з єгипетського краю, не будуть вони продані продажем раба.

KJV: For they are my servants, which I brought forth out of the land of Egypt: they shall not be sold as bondmen.

43. не господствуй над ним с жестокостью и бойся Бога твоего.

УПО: Не будеш володіти ним жорстоко, і будеш боятися Бога свого.

KJV: Thou shalt not rule over him with rigor; but shalt fear thy God.

44. А чтобы раб твой и рабыня твоя были у тебя, то покупайте себе раба и рабыню у народов, которые вокруг вас;

УПО: А раб твій та невільниця твоя, що будуть твої, будуть із народів, що навколо вас, із них купите раба й невільницю.

KJV: Both thy bondmen, and thy bondmaids, which thou shalt have, shall be of the heathen that are round about you; of them shall ye buy bondmen and bondmaids.

45. также и из детей поселенцев, поселившихся у вас, можете покупать, и из племени их, которое у вас, которое у них родилось в земле вашей, и они могут быть вашей собственностью;

УПО: А також із синів осілих, що мешкають з вами, з них купите та з племені їхнього, що з вами, що породили в Краї вашім, і будуть вони вам на посілість.

KJV: Moreover of the children of the strangers that do sojourn among you, of them shall ye buy, and of their families that are with you, which they begat in your land: and they shall be your possession.

46. можете передавать их в наследство и сынам вашим по себе, как имение; вечно владейте ими, как рабами. А над братьями вашими, сынами Израилевыми, друг над другом, не господствуйте с жестокостью.

УПО: І передасте їх, як спадщину, вашим синам по вас на спадок посілости навіки, ними будете робити, а братами вашими, синами Ізраїлевими, один одним, не будете володіти жорстоко.

KJV: And ye shall take them as an inheritance for your children after you, to inherit them for a possession; they shall be your bondmen for ever: but over your brethren the children of Israel, ye shall not rule one over another with rigor.

47. Если пришлец или поселенец твой будет иметь достаток, а брат твой пред ним обеднеет и продастся пришельцу, поселившемуся у тебя, или кому-нибудь из племени пришельца,

УПО: А коли рука приходька чи осілого при тобі спроможна, а брат твій збідніє при ньому, і буде проданий приходькові чи осілому в тебе, або нащадкові племени приходька,

KJV: And if a sojourner or stranger wax rich by thee, and thy brother that dwelleth by him wax poor, and sell himself unto the stranger or sojourner by thee, or to the stock of the stranger's family:

48. то после продажи можно выкупить его; кто-нибудь из братьев его должен выкупить его,

УПО: то потім, як буде проданий, викуп буде йому, один із братів його викупить його,

KJV: After that he is sold he may be redeemed again; one of his brethren may redeem him:

49. или дядя его, или сын дяди его должен выкупить его, или кто--нибудь из родства его, из племени его, должен выкупить его; или если будет иметь достаток, сам выкупится.

УПО: або дядько його, або син дядька його викупить його, або з однокровних його, із роду його викупить його, або спроможна рука його, і буде викуплений.

KJV: Either his uncle, or his uncle's son, may redeem him, or any that is nigh of kin unto him of his family may redeem him; or if he be able, he may redeem himself.

50. И он должен рассчитаться с купившим его, [начиная] от того года, когда он продал себя, до года юбилейного, и серебро, за которое он продал себя, должно отдать ему по числу лет; как временный наемник он должен быть у него;

УПО: І облічить він із тим, хто набув його, від року продажу його аж до ювілейного року, і буде ціна продажу його за числом літ; як за дні наймита буде полічено йому.

KJV: And he shall reckon with him that bought him from the year that he was sold to him unto the year of jubilee: and the price of his sale shall be according unto the number of years, according to the time of an hired servant shall it be with him.

51. и если еще много [остается] лет, то по мере их он должен отдать в выкуп за себя серебро, за которое он куплен;

УПО: Якщо ще багато літ, то згідно з ними він верне свій викуп із срібла його купівлі.

KJV: If there be yet many years behind, according unto them he shall give again the price of his redemption out of the money that he was bought for.

52. если же мало остается лет до юбилейного года, то он должен сосчитать и по мере лет отдать за себя выкуп.

УПО: А якщо позостало мало літ до ювілейного року, то облічить йому, згідно з роками його верне свого викупа.

KJV: And if there remain but few years unto the year of jubilee, then he shall count with him, and according unto his years shall he give him again the price of his redemption.

53. Он должен быть у него, как наемник, во все годы; он не должен господствовать над ним с жестокостью в глазах твоих.

УПО: Як щорічний наймит він буде при ньому, він не буде жорстоко панувати над ним на твоїх очах.

KJV: And as a yearly hired servant shall he be with him: and the other shall not rule with rigor over him in thy sight.

54. Если же он не выкупится таким образом, то в юбилейный год отойдет сам и дети его с ним,

УПО: А якщо він не буде викуплений у тих роках, то вийде ювілейного року він та сини його з ним,

KJV: And if he be not redeemed in these years, then he shall go out in the year of jubilee, both he, and his children with him.

55. потому что сыны Израилевы Мои рабы; они Мои рабы, которых Я вывел из земли Египетской. Я Господь, Бог ваш.

УПО: бо Ізраїлеві сини Мої раби, Мої раби вони, що Я вивів їх із єгипетського краю. Я Господь, Бог ваш!

KJV: For unto me the children of Israel are servants; they are my servants whom I brought forth out of the land of Egypt: I am the LORD your God.